Conselleria d'Educació
i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat
del Sistema Educatiu

Abril-Maig 2026

Avaluació diagnòstica curs 2025-2026
2n d'educació secundària obligatòria

Competència en comunicació lingüística en llengua catalana

MODEL 2

Nom i llinatges: _____

Centre: _____ **Grup:** _____

Instruccions

- Per fer la prova utilitza un bolígraf **blau** o **negre** no esborrable.
- No facis servir cap corrector (líquid, cinta…).
- Has de contestar **totes** les preguntes seguint l'ordre en què apareixen a la prova. Si no saps respondre alguna pregunta, pots passar a la següent.
- En aquest model hauràs de **respondre** de la manera següent:

A. marcant ☒ l'**opció** correcta/marcant ☒ l'**opció** correcta a cada apartat.

☒ A. ☐ B. ☐ C. ☐ D.

B. marcant ⊗ **les opcions** de resposta correcta.

⊗ A. ◯ B. ⊗ C. ◯ D. ◯ E. ◯ F.

* Si t'equivoques, omple tot el quadrat ■ o tot el cercle ● i marca de nou la resposta correcta amb una **X**.
* Si vols marcar de nou una opció ja descartada, encercla-la ◙.

C. escrivint la resposta correcta dins del requadre:

El text diu que...

D. marcant si les afirmacions són vertaderes (**V**) o falses (**F**) amb una **X**. També pots haver de triar entre altres opcions com sí (**Sí**) o no (**No**); o altres opcions.

	V	F
	X	
		X
	X	
		X

E. escrivint ✍ als espais buits.

Completa ✍ la frase següent.

_____ _____

F. marcant ☒ **l'opció** de resposta correcta i justificant la vostra resposta.

☐ A. Sí

☒ B. No

Per què?

Perquè... _____

G. completant les taules en què l'enunciat demana que relacionis columnes:

Pregunta	**A**	**B**	**C**	**D**
Opció	**1**	**2**	**3**	**4**

La **PART 2** és per escriure la redacció final. Si necessites fer una planificació o esquema del text que has d'escriure, pots utilitzar l'espai indicat al quadern amb el nom ***planificació***.

* Recorda que només pots escriure la teva resposta dins l'espai que marca el requadre de color.

Comprensió oral

Àudio: Catalunya Ràdio. *Es perd diversitat lingüística a marxes forçades*. Mapamundi. 3cat. 26/04/2023

1. Quin **percentatge** de la població mundial parla el **4 %** de les **llengües**?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

- ☐ A. 95 %
- ☐ B. 96 %
- ☐ C. 46 %
- ☐ D. 94 %

2. Per què **Àfrica** i **Oceania** són ***santuaris lingüístics***?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

Perquè...

- ☐ A. ...hi ha llengües en perill.
- ☐ B. ...s'hi parlen moltes llengües.
- ☐ C. ...s'hi protegeixen les llengües.
- ☐ D. ...són espais de resistència lingüística.

3. **Per què** l'àudio diu ***paradís lingüístic*** **en lloc** de ***refugi o espai lingüístic***?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

Perquè vol...

☐ A. ...que els oients s'interessin per l'existència de les llengües diferents.

☐ B. ...cridar l'atenció dels oients sobre l'existència de les llengües diferents.

☐ C. ...reflectir la importància positiva de lloc ideal per a l'existència de les llengües diferents.

☐ D. ...que els oients entenguin en què consisteixen les diferències de les llengües que s'hi parlen.

4. Digues ☒ si les **afirmacions** següents són **vertaderes** (**V**) o **falses** (**F**).

	V	**F**
La gran majoria de la població mundial comparteix un nombre molt reduït de llengües.		
La persona entrevistada és lingüista expert en les llengües d'Oceania.		
A Oceania hi ha més nombre de llengües que a Àfrica.		
Nova Zelanda és l'illa d'Oceania on hi ha més llengües.		

0-1-2

5. Quines són les **fonts** més **adequades** per resoldre cada **tasca**? I per què?

Relaciona les dues columnes.

Tasca	**Fonts**
A. Saber si una llengua està en perill d'extinció.	1. Mitjans fiables + web oficial d'institucions lingüístiques perquè permeten contrastar informació amb fonts reconegudes.
B. Verificar si una notícia sobre una llengua és certa.	2. Constitucions, lleis, webs de governs o institucions oficials perquè són fonts legals i fiables.
C. Saber quins drets lingüístics té una llengua.	3. UNESCO, Ethnologue, SIL International perquè són fonts especialitzades en vitalitat lingüística.
D. Conèixer quines llengües es parlen en una comunitat local.	4. Estadístiques oficials (ex: cens), estudis sociolingüístics perquè donen dades reals i contextualitzades.

Tasca	**A**	**B**	**C**	**D**	0-1-2
Fonts					

6. **Per què** l'entrevistat diu que «**definir una llengua és complicat**»?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

Perquè...

☐ A. ...els conceptes de *llengua* i *dialecte* són sinònims.

☐ B. ...en aquest cas costa diferenciar una llengua d'un dialecte.

☐ C. ...en aquest cas són llengües inferiors perquè no tenen escriptura.

☐ D. ...sempre és difícil definir una llengua, perquè depèn de com es parla.

7. Quina **expressió** fa servir l'entrevistat per dir que la **supervivència** de les **llengües** és **preocupant**?

0-1

8. Digues ☒ si les **afirmacions** següents són **vertaderes** (**V**) o **falses** (**F**).

	V	**F**
A Nova Zelanda, el maorí és obligatori i ha substituït l'anglès.		
A Papua Nova Guinea tothom parla la mateixa llengua.		
Moltes llengües estan en perill d'extinció.		
Les llengües són claus per a la cultura i la identitat.		

0-1-2 ☐

9. Per què creus que l'entrevistat **ha estudiat** el tema del qual parla?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

Perquè...

☐ A. ...forma part de la seva feina.

☐ B. ...té molta curiositat per saber coses.

☐ C. ...s'ha preparat el tema per a l'entrevista.

☐ D. ...li interessen les llengües que es parlen arreu del món.

10. Quines **locucions** són **adequades** per **substituir** la locució del títol ***a marxes forçades***?

Marca ⊗ les **opcions** correctes.

(**2** opcions correctes)

- ◯ A. a tot gas
- ◯ B. contra rellotge
- ◯ C. per força
- ◯ D. de pressa
- ◯ E. per obligació
- ◯ F. amb molta marxa

0-1-2

Lectura 1

A les pel·lis de zombis, generalment, la gent fuig de casa cridant com bojos, morts de pànic, i s'entaforen a dins dels cotxes que tenen aparcats a la porta de la seva casa unifamiliar, cotxes que sempre estan oberts i amb les claus posades. Perden uns segons vitals, ja que els rellisquen els dits per la suor i pels nervis, o potser és per la sang que els regalima, però si són els protagonistes aconsegueixen arrencar el vehicle just en l'últim moment, quan el zombi colpeja la finestra i està a punt de cruspir-se'l.

En canvi, molt em temo que quan l'atac és a Barcelona, la cosa canvia. I molt, ja que, generalment, aquí vivim en pisos i hi ha intèrfons i portes tancades, porteres, porters, conserges, no ho sé, la tira d'obstacles fins a arribar al teu cotxe. Això si tens la potra de tenir-ne, és clar. I els cotxes, els tenim tancats amb clau o sota terra, als pàrquings soterranis, i, és clar, la sortida motoritzada se'ns complica bastant. A més, aquí no et deixen conduir abans dels divuit, a diferència dels EUA, que ho fas als setze (us imagineu qualsevol amic meu conduint? Si fins i tot jo penso que seria un error, un greu error!). Suposo que en el cas d'un atac zombi les autoritats serien més aviat laxes amb aquestes eventualitats. Vull dir que no crec que em posessin una multa per això, en el cas remot que pogués arribar a un cotxe i conduir-lo. En fi. Podria agafar una moto, vehicle que sé portar perfectament, tot i que els meus pares no ho saben ja que ho tinc terminantment PRO-HI-BIT, però soc una adolescent, què volen, no tinc llibertat per a res. Tot i que són vehicles poc fiables davant d'un atac zombi: no corren gaire, passes fred i d'una puntada de peu et fan caure a terra. D'una puntada de peu d'un zombi o de qualsevol. De qualsevol. De persones horribles que no tenen moral i que tirarien una noieta per robar-li la moto i fugir i salvar-se. Res de motos. Completament descartades.

Lectura 1

L'altra cosa que passa sovint a les pel·lis de zombis és que la gent té armes a casa; les pel·lis passen als EUA, és clar, on moltes famílies tenen pistola i armes variades desades a l'armari de la cuina o sobre la nevera. Aquí, a casa nostra, excepte algú que sigui caçador o delinqüent, la gent no sol tenir armes de foc a casa. (...) Francament, els delinqüents del meu barri són més aviat de navalles, crec. Lladregots que ni tan sols saben fer un atracament com Déu mana. Res, tema armes descartat per complicat. Molt complicat.

Quan van començar les notícies sobre la infecció jo era a casa amb l'Atontolinat. L'Atontolinat és el meu germà petit i el seu nom és un gran resum per demostrar el que és: un atontolinat, ni més ni menys. Té vuit anys. És un mocós i el que em feia la ràbia més gran del món era haver de cuidar-lo mentre la meva mare treballava o "es prenia un petit descans al qual tenia tot el dret del món". I això passava cada dimecres a la tarda. Per això, us puc dir perfectament quan va començar tot. Just el dia que jo feia de cangur de l'Atontolinat. Els dimecres, la meva mare i el meu pare pleguen de treballar una mica més tard i tornen plegats a casa, després de prendre's una cervesa i una tapa. (...) En fi, que estàvem mirant la tele, dibuixos animats, és clar, desobeint les instruccions de la mare de fer primer els deures, ni parlar-ne, que vingui ella i l'hi obligui; doncs això, estàvem tots dos mirant la tele i van interrompre l'emissió. L'Atontolinat vinga queixar-se, es pensava que era jo qui tallava el programa, no entenia res, ni jo tampoc; què estaven dient? "Vols callar!", vaig cridar. A la tele repetien un missatge de veu i amb subtítols en què ens deien que ens quedéssim a casa. Molt bé, no pensava sortir, però volia saber on era la meva mare. I el meu pare. (...)

Martín, Patrícia. *Una de zombis*. Estrella polar, 2014

11. Quins són els **elements constitutius** d'aquest text?

Marca ☒ l'**opció** correcta a cada part.

A. **Narrador en...**

- ☐ 1. primera persona testimoni.
- ☐ 2. tercera persona omniscient.
- ☐ 3. tercera persona observadora.
- ☐ 4. primera persona protagonista.

B. **Espai:**

- ☐ 1. Barcelona.
- ☐ 2. bloc de pisos.
- ☐ 3. casa unifamiliar.
- ☐ 4. els Estats Units d'Amèrica.

C. **Personatges humans i...**

- ☐ 1. animals.
- ☐ 2. històrics.
- ☐ 3. sobrenaturals.
- ☐ 4. extraterrestres.

0-1

12. **Qui** ha **escrit** aquest **text**?

_____

0-1

13. Quines pel·lícules tracten el **mateix tema** que aquest **text**?

Marca ⊗ les **opcions** correctes.

(**2** opcions correctes)

◯ A.

◯ B.

◯ C.

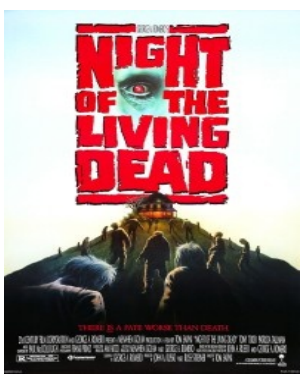

◯ D.

◯ E.

◯ F.

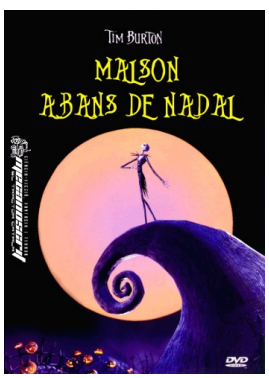

0-1-2

14. Podem dir que aquest fragment pertany a una novel·la que és una **paròdia** (imitació burlesca d'una obra) del **gènere literari** de **terror**? **Per què**?

Raona breument la teva resposta.

0-1

15. Al **segon paràgraf** hi ha un exemple del recurs expressiu de la **ironia** (dir una cosa, però voler-ne expressar una altra) amb la intenció de crear complicitat amb el lector a través de l'humor.

Escriu-la a continuació.

0-1

16. **Per què** hi ha un personatge a qui anomenen ***Atontolinat***?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

Perquè...

- ☐ A. ...la seva germana gran troba que és poc espavilat.
- ☐ B. ...no deixa que la seva mare es prengui un descans.
- ☐ C. ...molesta la seva germana quan ha de fer els deures.
- ☐ D. ...la seva mare necessita algú que el vigili quan té feina.

Lectura 2

CETACIS DE LES ILLES BALEARS: el cap d'olla

(*Globicephala melas*)

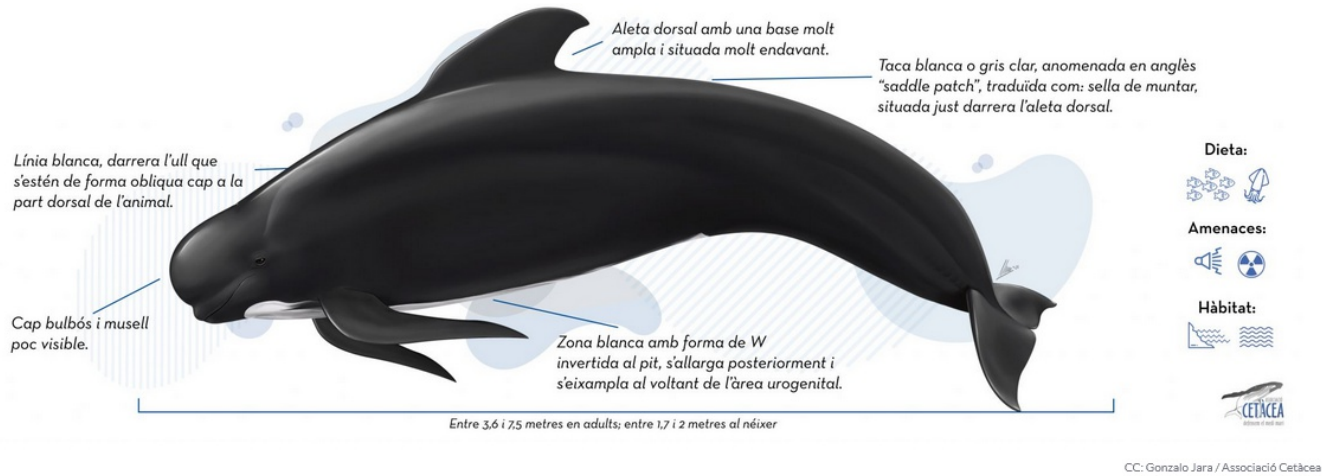

CC: Gonzalo Jara / Associació Cetàcea

La característica principal, que permet distingir el gènere, és la presència d'un front bulbós, que pot arribar a sortir més enllà de la boca i que adquireix una forma quadrangular vist des de dalt. El musell, si n'hi ha, amb prou feines es diferencia del cap. L'aleta dorsal té una base longitudinalment molt ampla, és molt falcada i és gran, sobretot en els individus adults, ja que s'allarga longitudinalment a mesura que l'individu es va fent més vell. Està situada per davant de la meitat del cos, més o menys a la línia on s'acaba el primer terç del cos. Les aletes pectorals són molt llargues i presenten una mena de colzes a la part anterior.

El seu patró de coloració és el característic del gènere. El color predominant és el negre (a vegades marró fosc), present en tot l'individu, excepte en tres zones concretes, tres petites clapes de color blanc. Les cries són més clares que els individus adults.

Els caps d'olla tenen menys dents que la resta d'espècies de la família Delphinidae, fet que segurament guarda relació amb la seva dieta. En total presenten entre 8 i 13 dents punxegudes i afilades a cada mandíbula.

Juntament amb el catxalot (*Physeter macrocephalus*) i l'orca (*Orcinus orca*), els caps d'olla són un dels cetacis amb un dimorfisme sexual més marcat, essent els mascles bastant més grans que les femelles. La seva mida mitjana oscil·la entre els 3,6 i els 7,5 metres en els mascles, que poden arribar a pesar fins a 3 tones, i els 3,8 i els 5,7 metres en les femelles, que assolirien les 2 – 2,5 tones de pes. Els nounats mesuren entre 1,7 i 2 metres i pesen al voltant de 75 quilograms.

Al Mediterrani està considerada una espècie resident, tot i que la seva població i distribució en aquest mar són encara força incertes. Tot i això, s'ha vist que és més abundant a la part occidental de la conca (entre 1500 i 1900 individus segons dades no publicades).

https://associaciocetacea.org/ca/recerca/cap-dolla-negre/ (Adaptat)

17. **Completa** la taula amb les dades del text:

Espècie	Mida	Pes
Cap d'olla mascle		
Cap d'olla femella		
Cap d'olla nounat		

0-1-2

18. Què **signifiquen** els **símbols** següents del text?

Relaciona les dues columnes.

Símbol	**Significat**
A. 	1. La contaminació és una amenaça.
B. 	2. Habiten en fons marins amb pendent o relleu.
C. 	3. S'alimenten de calamars.
D. 	4. El soroll subaquàtic és una amenaça.

Símbol	**A**	**B**	**C**	**D**	0-1-2
Significat					

19. Digues ☒ si les **afirmacions** següents són **vertaderes** (**V**) o **falses** (**F**).

Aquest text és descriptiu perquè...

	V	F
...dona dades subjectives sobre els caps d'olla.		
...fa servir verbs en present.		
...utilitza adjectius qualificatius.		
...ordena la informació cronològicament.		

0-1-2 ☐

20. **Què vol dir** que els caps d'olla són uns dels cetacis amb un «**dimorfisme sexual més marcat**»?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

☐ A. Classificació per sexe en mascles i femelles.

☐ B. Els mascles i les femelles viuen en hàbitats diferents.

☐ C. Hi ha una diferència molt evident entre mascles i femelles.

☐ D. Tots els mascles i les femelles tenen el mateix aspecte extern.

21. A quin **paràgraf** hi ha cada **informació**?

Relaciona les dues columnes.

Informació	**Paràgraf**
A. De quin color són.	1r
B. Mida i pes.	2n
C. Com estan formats.	3r
D. Llocs on viuen.	4t
E. Característiques dentals.	5è

Informació	**A**	**B**	**C**	**D**	**E**
Paràgraf					

0-1-2

22. Digues **què consultaries** si haguessis de fer un **treball** sobre els **cetacis** de les **Illes Balears**.

Marca ☒ l'**opció** correcta a cada apartat.

Consultaria...

☐ A. ...un article d'un diari local...

☐ B. ...un anunci d'una agència de viatges...

☐ C. ...una entrada d'un blog personal sobre excursions en vaixell...

☐ D. ...un post d'Instagram d'un *influencer* que ha vist dofins a Formentera...

...perquè...

☐ 1. ...té moltes visites.

☐ 2. ...és un negoci legal.

☐ 3. ...té referències i està actualitzat.

☐ 4. ...conté moltes dades específiques.

0-1

Lectura 3

L'oci jove és saludable

La prevenció comença abans de la festa

Abans de la festa

- Taula de coordinació dels agents implicats
- Formació a agents de la festa: educadors i a grups d'iguals
- Recomanacions en el programa de la festa
- Pla de comunicació
- Formació a dispensadors de les barres
- Controls d'inspecció
- Xerrades i tallers a la comunitat
- Cartes a establiments, entitats i comunitats educatives
- Programació d'activitats sense que incitin el consum

Durant la festa

- Campanyes de prevenció
- Estands informatius
- Proporcionar aigua i menjar
- Protocol de mesures preventives de violències sexistes
- Intervenció amb educadors/es de carrer o grups d'iguals
- Transport a la festa
- Recomanacions horàries
- Barra de begudes sense alcohol/espai de descans
- Seguiment del desenvolupament de la festa

Després de la festa

- Recollida de dades
- Valoració de la festa

Generalitat de Catalunya · Diputació Barcelona · Mancomunitat La Plana · Consell Comarcal del Bages · Consell Comarcal del Berguedà · Consell Comarcal d'Osona · Consell Comarcal de l'Anoia · Consell Comarcal del Solsonès · Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya · Ajuntament de Berga · Ajuntament de Manresa · Ajuntament d'Igualada · Ajuntament de Manlleu · Consorci Hospitalari de Vic

23. Digues ☒ si les **afirmacions** següents són **vertaderes** (**V**) o **falses** (**F**).

Aquesta infografia conté...

	V	**F**
...gràfiques per visualitzar les dades de manera més ràpida i entenedora.		
...icones per ajudar a entendre millor el contingut.		
...ús de la negreta per destacar la informació important.		
...fons de diferents colors per organitzar millor la informació.		

0-1-2

24. **Què** vol **comunicar** aquesta infografia?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

Aquesta infografia...

☐ A. ...explica què poden fer els joves per tenir un oci saludable.

☐ B. ...dona indicacions del que han de fer els joves quan surten de festa.

☐ C. ...presenta les accions d'una campanya per fomentar l'oci saludable entre els joves.

☐ D. ...avisa dels perills que es poden trobar els joves quan surten de festa i explica què s'ha de fer en cada cas.

25. Quina **informació** de la infografia pots **relacionar** amb aquestes **imatges**?

Escriu-la a continuació.

0-1

26. Quina és la **intenció** d'aquest text?

0-1

27. Hi ha moltes **informacions** sobre l'oci nocturn que **no** són **fiables**, **com** pots **detectar**-les?

Marca ⊗ les **opcions** correctes.

(**4** opcions correctes)

Una informació NO és fiable quan...

◯ A. ...cita fonts fiables.

◯ B. ...només és a les xarxes socials.

◯ C. ...només mostra una part de la realitat.

◯ D. ...presenta una opinió com si fos un fet.

◯ E. ...té una argumentació sòlida i contrastada.

◯ F. ...la diu algú que no és especialista en el tema.

0-1-2

28. Pots **refiar-te** de la informació d'aquesta **infografia**? **Per què**?

Raona la teva resposta.

0-1-2

Expressió escrita

29. A continuació, has de fer una redacció d'unes **120 paraules** com a mínim (**15 línies** d'unes 8 paraules cada una aproximadament).

Si n'escrius menys, no es corregirà la teva redacció.

Has de **planificar** el text a l'espai ombrejat que hi ha indicat a la pàgina següent amb el nom ***planificació***.

Després, escriu la redacció dins l'espai que marca el requadre de color.

Al teu institut s'ha obert un debat entorn de l'edat adequada per tenir telèfon intel·ligent. T'ha tocat exposar les opinions dels pares. Llegeix el text següent i explica **què pensen** els **pares**. Escriu un **text expositiu** que reflecteixi aquesta informació; explica quins punts de vista hi ha i en quins arguments es fonamenten.

Expressió escrita

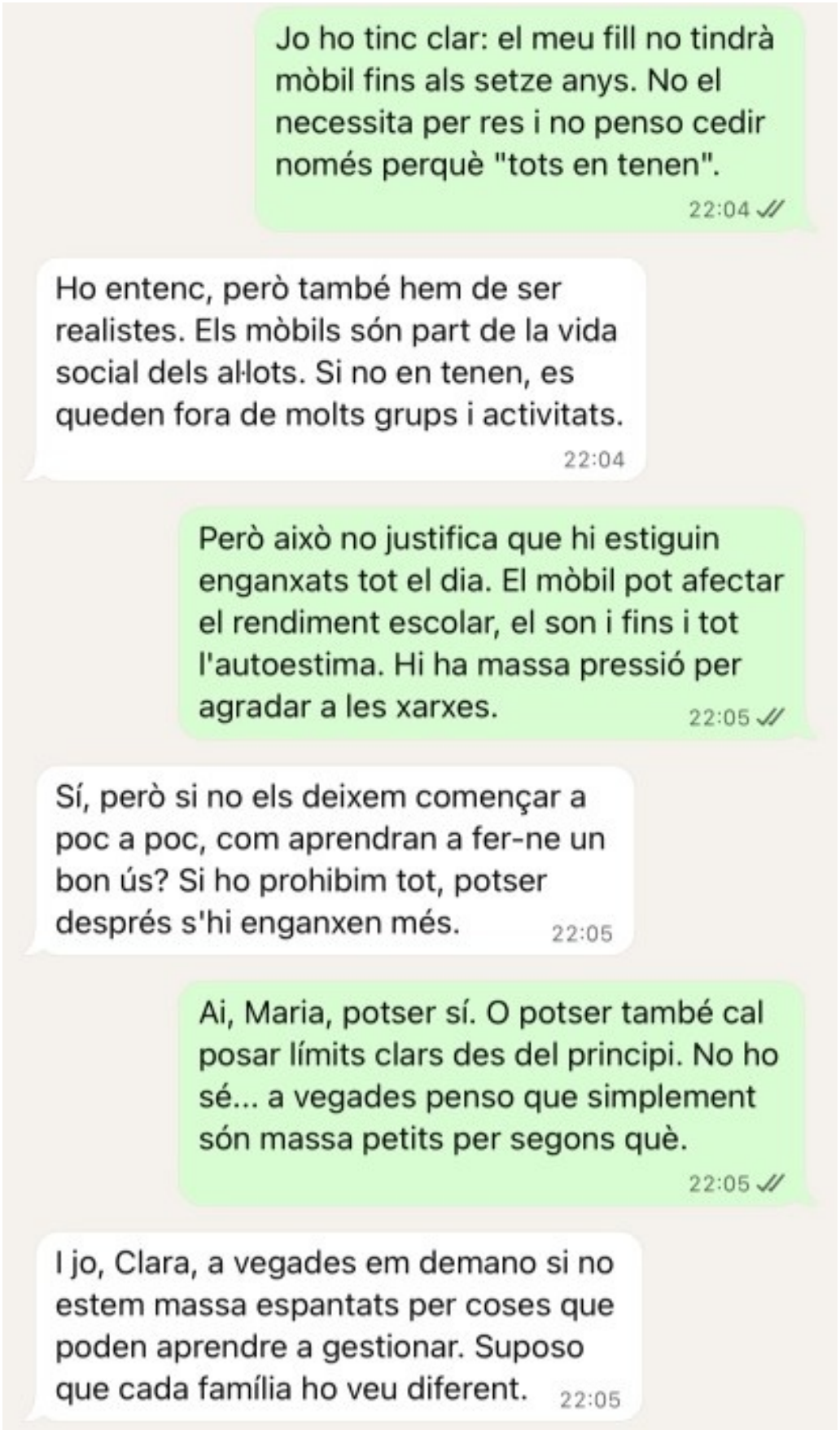

Expressió escrita

Planificació

0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2
29a	29b	29c	29d	29e	29f	29g

0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2
29h	29i	29j	29k	29l	29m	29n

Si has repassat bé tota la prova...

Enhorabona: has acabat!

Moltes gràcies per la teva col·laboració!

Conselleria d'Educació i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu

Les imatges tractades en aquest document no vulneren els drets de propietat intel·lectual.